

Tällä viikolla juhlitaan!

Tällä viikolla juhlimme montaa asiaa: Euroopan laajuista Liikkujan viikkoa, valtakunnallista Reitistöviikkoa sekä Oulun seudun yhteisen virkistys- ja vapaa-ajan alueiden kehittämissuunnitelman valmistumista. Liikkujan viikon teema tänä vuonna on: *Liikkuminen kuuluu kaikille* ja viikolla järjestetään useassa kunnassa kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen liittyviä tapahtumia ja tempauksia. Reitistöviikko sen sijaan haastaa kaikki suomalaiset liikkumaan luontoon syyskuuisella viikolla.

Tartu heitettyihin haasteisiin juhleviikolla ja lähde virkistymään lähiluontoosi tai muuhun kiinnostavaan kohteeseen kävellen, pyöräillen tai bussilla. Jos kaipaat inspiraatiota kohteesta, mihin suunnata, jatka lukemista – juuri tähän Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan alueiden kehittämissuunnitelma ja sen yhteydessä julkaistu kartta antaa vinkkejä!

Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan alueiden kehittämissuunnitelma

Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan kehittämissuunnitelma ("VIVA") kokoaa vuoden kestäneen työn tuloksena yksiin kansiin, mikä on Oulun seudun visio, tavoitteet, keskeisimmät toimenpiteet sekä mittarit virkistys- ja vapaa-alueiden palveluiden kehittämiseksi seuraavan vuosikymmenen aikana. Suunnitelma on tarkoitettu seudun kuntien viranomaisille, päättäjille, palveluntarjoajille sekä asukkaille ja alueella vieraileville. Suunnitelman laatiminen on lähtenyt liikkeelle Oulun seudun ja valtio-osapuolten välisestä maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksesta. Kehittämissuunnitelman ovat rahoittaneet Oulun seudun kunnat, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sekä Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Digitaalinen kartta Oulun seudun vapaa-ajan kohteista ja reiteistä

Yksi keskeisimmistä lopputuloksista on hankkeen aikana helppokäyttöiseen, [digitaaliseen kartta-alustaan](#) koottu tieto koko Oulun seudulla tarjolla olevista virkistys- ja vapaa-ajan kohteista ja reiteistä. Kartalla on pyritty vastaamaan tarpeeseen saada usean eri toimijan hallinnoimat virkistyspalvelut nähtäväksi yhden linkin päästä. Kartta-alusta on kaikkien vapaasti käytettävissä ja tuo toivottavasti inspiraatiota mahdollisimman monelle vierailtavista kohteista seudulla. Alusta on saatavilla suomen lisäksi englanninkielisenä versiona.

Virkistys- ja vapaa-ajan teema on laajimmassa merkityksessään varsin runsas. Kehittämissuunnitelmassa keskitytään liikunta-, virkistys- ja luontovirkistyspalveluihin, jotka ovat pääsääntöisesti kuntien vastuulla järjestettäviä. Nämä palvelut ovat myös alueiden käytön ja kehittämisen kannalta keskeisiä. Lisäksi yhdistysten ja Metsähallituksen tuottamat palvelut on pyritty huomioimaan työssä mahdollisuuksien mukaan. Kehittämissuunnitelma ei koske kulttuuripalveluja tai yksityisten toimijoiden tarjoamia hyvinvointipalveluja.

Vapaa-ajan kohteiden kehittäminen kiinnostaa – kyselyyn yli 600 vastaajaa

Suunnitelman alkumetreillä toteutettiin kaikille avoin kysely, johon vastasi kaikkiaan reilut 600 henkilöä. Kyselystä saatujen näkemysten perusteella keskeisimmät tarpeet vapaa-ajan ja virkistys- ja luontovirkistyspalveluiden tukemiseen ja edistämiseksi Oulun seudulla liittyvät luonnonmukaisten virkistysalueiden palveluiden tukemiseen ja monimuotoisten, kaikille saavutettavien virkistysmahdollisuuksien lisäämiseen. Lähiluonnon säilymistä (esim. lähimetsät ja -puistot) ja ulkoilumahdollisuuksia niissä toivotaan selkeästi tulevaisuuden kehittämiseltä. Asukkaiden, muiden alueella liikkuvien sekä sidosryhmien näkemykset on otettu kehittämissuunnitelman laadinnassa huomioon.

Kestävät liikkumismuodot suunnittelun keskiössä

VIVA tähtää myös virkistys- ja vapaa-ajan kohteiden entistä parempaan saavutettavuuteen kestävin liikkumismuodoin. Kestävät liikkumismuodot käsittävät työssä kävelyn, pyöräilyn sekä joukkoliikenteen. Saavutettavuutta ja virkistystarjontaa on selvitetty työn aikana kestävä virkistyskäytön analyysillä.

Kestävällä virkistyskäytöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, miten hyvä kunkin virkistyspalvelun sijainti on suhteessa esimerkiksi asutusrakenteeseen, miten virkistyskohteet ovat saavutettavissa kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä sekä minkälaisia keskittymiä olemassa oleva virkistystarjonta muodostaa. Analyysin synteesi kuvaa virkistys- ja vapaa-ajan kohteiden tarjonnan, saavutettavuuden ja tiettyjen arvotekijöiden toteutumista kokonaisuutena. Korkeimpia pisteitä saaneilla alueilla voidaan nähdä potentiaalia virkistyspalveluiden kehittämisen kannalta.

Konkreettisia toimenpiteitä ja yhteistyötä kehitetään Oulun seudulla

Asetetun vision ja tavoitteiden toteutumiseksi on muodostettu 5-osainen, seudullinen toimenpideohjelma, joka sisältää toimenpiteitä seuraavista teemoista: seudullinen yhteistyö, lähivirkistyskohteet ja -ympäristöt, eri käyttäjäryhmät ja viestintä, saavutettavuus sekä elinkaarikestävyys. Osa toimista on nopeita, osa pitkäjänteisiä. Seudun kesken on tunnistettu, että virkistysreittien kehittämisessä tarvitaan jatkossakin kunnat ylittävää yhteistyötä yhteisen hyvän vuoksi. Vesitse liikkumisessa kuntarajojen yli on paljon potentiaalia, kuten myös maastoreiteissä.

VIVA-kehittämissuunnitelma on tutustuttavissa osoitteessa bit.ly/45KcUZM (arcgis.com)

Kartta-alusta olemassa olevista virkistys- ja vapaa-ajan kohteista Oulun seudulla on käytettävissä: https://bit.ly/virkistys_oulunseutu (arcgis.com)

Hankkeen taustatietoja on kuvattu tarkemmin Oulun seudun [hankesivuilla](https://ouka.fi/hankesivuilla) (ouka.fi).

Lisätietoja:

Yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen
Oulun kaupunki
paula.paajanen@ouka.fi

Kehittämispäällikkö Claes Krüger
Oulun kaupunki
claes.kruger@ouka.fi

Yleiskaavasuunnittelija Virpi Haverinen
Oulun kaupunki
virpi.haverinen@ouka.fi

Projektipäällikkö Kirsi Översti
Ramboll Finland Oy
kirsi.oversti@ramboll.fi